

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **A. C. O.**
státní příslušnost: X
t. č. pobytem X
zastoupen Mgr. Josefem Kameníkem, advokátem
se sídlem Palackého 25, Jihlava

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2021, č. j. OAM-30/LE-VL 17-ZA03-2021,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost rozhodnutí, kterým žalovaný zastavil řízení o opakovaně podané žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Krajský soud se musel vypořádat s tím, zda skutečnosti, které žalobce uváděl v nové žádosti, neměly žalovaného vést k opětovnému meritornímu posouzení této žádosti.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. První žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal v lednu 2019. Odůvodňoval ji politickými a náboženskými obtížemi, kterým v Turecku čelil kvůli svému politickému přesvědčení a kurdské národnosti. Turecko podle něj není bezpečnou zemí, panuje tam válečná atmosféra. Protože je Kurd, od dětství ho ve škole i v práci označují za teroristu. Policie ho kontrolovala na ulici častěji než etnické Turky. Za problém označil prezidenta a vládu. V Turecku vytvářejí nepřátelské prostředí a štvou proti sobě různé skupiny obyvatelstva. Prezident všem nutí islám. V roce 2013 se účastnil pochodů a protestů, nikdy ho kvůli tomu nezadrželi. Zmínil také incident z Istanbulu z roku 2011, kde se chtěl s přáteli účastnit shromáždění ve svátek pracujících (1. 5.), shromáždění však rozehnali. Lehce zranili jeho kamaráda. Žalobce se nechce dostat do hledáčku vlády. Poukázal na zmizení novináře, který otevřeně psal o tom, co si myslí.
3. Žalovaný v červenci 2019 rozhodl, že žalobci neudělí žádnou z forem mezinárodní ochrany podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Toto jeho rozhodnutí pak posvětil zdejší soud (rozsudkem ze dne 20. 5. 2020, č. j. 41 Az 34/2019-28) i Nejvyšší správní soud (usnesením ze dne 17. 9. 2020, č. j. 6 Azs 203/2020-28).
4. Dne 10. 3. 2021 policie zajistila žalobce za účelem správního vyhoštění. O den později podal opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. Žalovaný proto rozhodl o jeho zajištění podle zákona o azylu. Při podání žádosti žalobce uvedl, že je členem politické strany HDP (Demokratická politická strana národa). Sympatizuje se stranou YPG, která bojuje na turecko-syrské hranici proti Islámskému státu a proti bezpráví vůči Kurdům ze strany turecké vlády. Má zdravotní potíže, bolí ho noha a rameno. Výslovně uvedl, že má stejné důvody žádosti o mezinárodní ochranu jako v roce 2019. Politická situace v Turecku se nemění, spíše se zhoršuje kvůli diktátorskému režimu, který prezident zavádí. Země je v ekonomické a sociální krizi, není tam žádná svoboda projevu. Prezident přijímá syrské uprchlíky, přestože nemá na to, aby uživil své vlastní lidi. Umírají tam ženy, protože se vláda snaží umlčet opozici a každého, kdo se jí postaví do cesty, i kdyby to byla žena, která hájí své právo. Strana HDP se začíná na základě tlaku prezidenta rozpadat. Lidé protestují na ulicích, protože 687 poslanců, členů a pracovníků této strany má jít do vězení. Z Turecka se stává fašistický stát. Tyto věci žalobce v přechozím řízení neuváděl, protože k nim došlo v poslední době.
5. Žalovaný vycházel ze spisu k předchozí žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a podkladů o situaci v Turecku, které si nashromáždil. Konkrétně šlo o Informaci OAMP *Bezpečnostní a politická situace v zemi* z května 2021, Dokumentu Mezinárodní organizace pro migraci s názvem *Turecko: Přehled údajů o zemi za rok 2020* ze dne 25. 3. 2021, Informaci Ministerstva vnitra s názvem *Turecko: Turečtí občané kurdského původu* ze dne 25. 11. 2021 a z Informace Rakouského centra pro výzkum a dokumentaci o zemích původu a azylu (ACCORD) s názvem *Turecko: Kompletní informace o zemi* ze dne 19. 7. 2021 a *Velký obrat: Polsko se pragmaticky sbližuje s Tureckem* ze dne 19. 7. 2021. Žalovaný se s podklady ve spisu seznámil a neměl k nim výhrady. Nenavrhl jejich doplnění, chtěl nicméně doložit informace týkající se Kurdů v Turecku, k čemuž dostal lhůtu 14 dní (žádné poté nedoložil). Dodal, že se posledních šest měsíců kolem jeho domu pohybují civilisté. Před sedmi měsíci ho tam hledali policisté. Důvod neznal. Na dotaz, proč tyto skutečnosti neuvedl dříve a zda

jsou to všechny skutečnosti, odpověděl, že je to vše a že čekal další pohovor. V Turecku nemá splněnou povinnou vojenskou službu a netušil, zda ho policie hledala kvůli tomu.

6. Žalovaný rozhodnutím ze dne 30. 8. 2021, č. j. OAM-30/LE-VL 17-ZA03-2021, shledal opakovanou žádost žalobce nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. Neshledal důvody pro nové posouzení žádosti. Žalobce uvedl, že se jedná stále o stejné důvody žádosti o mezinárodní ochranu, které přetrvávají. Politická situace v Turecku se nemění, spíše se zhoršuje. Žalobce nebyl v Turecku pronásledovanou osobou. Nezmínil žádné obtíže, které by měl kvůli svému členství ve straně HDP. Podle shromážděných podkladů mívají obtíže jen lidé v nejvyšších patrech této strany, nikoliv členská základna. Daná strana byla v Turecku stále legální a má své zastoupení na všech úrovních turecké politiky. Žalovaný dodal, že se situace v Turecku za poslední dva roky podstatným způsobem nezměnila. Nadále neexistují důvody, proč by se měl žalobce obávat návratu do země. Naprostá většina Turecka je bezpečnostně zcela v pořádku. Lokální problémy se objevují ve východních horských oblastech. Nic to nemění na tom, že Turecko jako takové je bezpečnou zemí. Nové informace při seznámení s podklady žalobce podle žalovaného uvedl účelově. Nejsou azylově relevantní.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

7. Žalobce namítá, že poměrně detailně popsal, proč má obavy ze svého pronásledování ve své rodné zemi. Je Kurdem a členem lidově demokratické strany HDP, což je krajně levicová socialisticko-antinacionalistická politická strana. Je i sympatizantem kurdské strany YPG, což je militantní odnož kurdské Sjednocené demokratické strany PYD. Žalovaný nepřihlédl ke všem žalobcem tvrzeným skutečnostem. Shromážděné podklady vyhodnotil nesprávně či účelově v neprospěch žalobce.
8. Turecko je nejvýraznějším případem konfliktu Kurdů se státem, v němž jejich komunity žijí. Postavení kurdské menšiny oproti etnickým Turkům je značně nevýhodné. Čelí potlačování a omezování kurdských politických stran, veřejného užívání kurdského jazyka, vzdělání apod. Existuje několik rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, podle kterých Turecko porušuje lidská práva občanů kurdského původu. Zdokumentovaly se případy pronásledování členů prokurdské politické strany HDP. Žalobce odkazuje v té souvislosti na zprávy z médií (https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/turecko-zruseni-lidove-demokraticka-strana-terorismus_2101262234_zuj a <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3286326-prokurdské-turecké-strane-hdp-hrozi-zakaz-prokurátor-a-vláda-ji-vini-z-podpory>). Turecká policie zadržela tisíce členů a představitelů této strany kvůli obvinění z podpory terorismu. Není pravdou, jak tvrdí žalovaný, že by Turecko pronásledovalo a aktivně vystupovalo jen vůči čelním představitelům této strany a řadovým členům nehrozilo žádné nebezpečí. Pro udělení azylu postačuje, pokud má cizinec obavu z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů. Tato obava je u žalobce důvodná.
9. Žalovaný v reakci na žalobu zdůraznil, že žalobce sám při podání opakované žádosti uvedl, že se jedná stále o stejné důvody, které přetrvávají. Dodal, že se politická situace v Turecku nemění, spíše se zhoršuje kvůli diktátorskému režimu, který prezident zavádí. Není tam absolutně žádná svoboda projevu, země je v ekonomické a sociální krizi. Prezident přijímá

syrské uprchlíky, přestože nemá na to, aby uživil své lidi. Strana HDP se pod nátlakem prezidenta začíná rozpadat. Žádné další důvody žádosti žalobce neměl. Uvedl naprosto stejné motivy svého odchodu z vlasti a neochoty se tam vrátit, jaké uváděl v průběhu řízení o jeho první žádosti. Nové informace, které žalobce uvádí, se netýkají nějaké zásadní změny situace v zemi jeho původu. Ta se za poslední roky podstatným způsobem nezměnila. Nadále neexistují důvody, proč by měl mít žalobce obavy ze svého návratu do země.

IV. Jednání ve věci před krajským soudem

10. Dne 13. 7. 2022 se ve věci konalo u krajského soudu jednání. Zástupce žalobce v úvodu odkázal na žalobu. Zástupkyně žalovaného podobně odkázala na vyjádření k žalobě a napadené rozhodnutí. Soud poté přistoupil k dokazování obsah článků, na které žalobce odkazoval v žalobě.
11. Jako první proto soud provedl k důkazu článek s názvem „Prokurdské turecké straně HDP hrozí zákaz. Prokurátor a vláda ji viní z podpory terorismu.“ z portálu ČT 24 ze dne 20. 3. 2021. Píše se v něm o demonstraci příznivců strany HDP v Istanbulu proti postupu prokurátora, který se obrátil na turecký ústavní soud s návrhem zakázat HDP kvůli podpoře zakázané Strany kurdských pracujících („PKK“). Článek uvádí, že tlak na HDP sílí od roku 2015, kdy zkolabovala mírová jednání vlády s PKK, kterých se účastnila i HDP. Za mřížemi skončili lídři HDP, poslanci, starostové i tisíce řadových členů. Viní je z podpory terorismu, tedy PKK.
12. Poté soud provedl k důkazu obsah článku „Turečtí vládní představitelé chtějí rozpustit prokurdskou HDP. Podle vlády podporuje terorismus.“ z portálu iRozhlas ze dne 26. 1. 2021. Podle něj turečtí vládní představitelé a politici vyzývají k rozpuštění HDP. Podle vládních politiků podporuje terorismus, což ale strana odmítá. HDP má třetí největší klub v tureckém parlamentu. Ve vězení je od roku 2016 kvůli obvinění z podpory terorismu bývalý předseda HDP Selahattin Demirtaş, který se dvakrát postavil Erdoganovi v prezidentských volbách. Jeho případ přezkoumal Evropský soud pro lidská práva, podle kterého není věznění dostatečně odůvodněné. Kritici mají také pochybnosti, zda Demirtaşovi bude v Turecku zaručen spravedlivý proces. Turecká policie v minulosti zadržela tisíce členů a představitelů prokurdské strany, často kvůli obvinění z podpory terorismu.
13. Zástupkyně žalovaného k provedeným důkazům uvedla, že se na žalobce na daných protestech nepodílel a nebyl pak terčem reakce vlády, přičemž je otázkou, zda by byl jejím terčem, i kdyby byl v Turecku. Dané zprávy rozsah zatýkání v detailu neřeší, je proto otázka, v jaké souvislosti byli řadoví členové zatčeni. Může k tomu dojít i v ČR, pokud probíhá demonstrace v rozporu se zákonem. Postup vlády vůči HDP je dlouhodobý a žalovaný se s ním vypořádal v řízení o první žádosti žalobce. Zástupce žalobce zareagoval, že u něj byly splněny předpoklady pronásledování. Po ukončení dokazování, závěrečných návrhů a krátkém přerušení soud vyhlásil tento rozsudek.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba. Včas.

15. Žaloba *není důvodná*.

16. Krajský soud úvodem předesílá, že v tomto řízení *není ve hře otázka, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany*. Žalobce podal svou druhou žádost o mezinárodní ochranu. Úkolem krajského soudu proto bylo pouze přezkoumat, zda žalovaný tuto opakovanou žádost správně vyhodnotil jako nepřipustnou a zda ji místo toho neměl znovu věcně posoudit.

17. Podmínky přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu stanovuje § 11a odst. 1 zákona o azylu. Při hodnocení, zda je opakovaná žádost přípustná, musí žalovaný posoudit, zda (a) cizinec uvedl (nebo se objevily) nové skutečnosti nebo zjištění, které (b) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a (c) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

18. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu pak platí, že se v případě nepřipustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.

19. K přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu se blíže vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96. Uvedl, že přípustnost opakované žádosti je třeba posuzovat z pohledu existence možných nových skutečností a zjištění jak z pohledu azylu, tak z pohledu doplňkové ochrany. V této souvislosti upozornil, že i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či důvody, může splňovat podmínku přípustnosti, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany (viz bod 18 citovaného rozsudku).

20. Rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany pak musí obsahovat odůvodnění o tom, že „1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany“ (bod 19 citovaného rozsudku).

21. Rozhodnutí žalovaného všem těmto požadavkům vyhovuje. Žalobce totiž opravdu oproti své žádosti z roku 2019 netvrdí nic nového, co by mělo relevanci z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany. Znovu zmiňuje obavy kvůli svým politickým aktivitám a kurdské národnosti. A jak upozorňuje žalovaný, *žalobce sám uvedl, že uplatňuje stále stejné důvody, které přetrvávají*. A reálně opravdu neuvádí nic nového, co by si vynucovalo nové posouzení jeho žádosti. Neplyne to ani z článků provedených k důkazu při jednání. Avizovaná snaha vlády o omezení působení strany HDP (přičemž žalobce dodnes netvrdí,

že by se jí to povedlo) sama o sobě ještě takovou skutečností není. Nelze z toho bez dalšího dovozovat, že by najednou žalobci hrozilo pronásledování nebo vážná újma. Články pak nespecifikují, kdy přesně mělo dojít k zatýkání členů této strany (jen zmiňují, že k tomu dochází od roku 2015). Lze souhlasit se slovy žalovaného při jednání, že je otázkou, v jakém přesně kontextu policie v minulosti zatýkala řadové členy HDP.

22. Ze žalobcových tvrzení ani nelze dovozovat, že by od prvního rozhodnutí žalovaného o jeho původní žádosti o mezinárodní ochranu došlo k tak zásadní změně situace v Turecku, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. *Opět sám tvrdí, že i politická situace v Turecku se v obecné rovině nemění.* Byť spatřuje její zhoršení kvůli počínání prezidenta, který ji přibližuje diktátorskému režimu. Přesto žalobce nevznáší takové námitky, ze kterých by plynulo, že se v Turecku situace v mezidobě od jeho první žádosti změnila v takové míře, která by si již zaslouhovala nové posouzení. Jinými slovy opírá svoji opakovanou žádost o mezinárodní ochranu ve své podstatě o tytéž důvody, o které opíral tu první.
23. Tyto důvody přitom v řízení o první žádosti žalobce posoudil žalovaný (jehož rozhodnutí o první žádosti žalobce se nachází ve spisu), krajský soud (body 65 až 86 jeho rozsudku) a Nejvyšší správní soud (body 8 až 11 jeho usnesení). *Krajský soud ovšem nemůže v tomto řízení znovu přehodnocovat to, jak tyto důvody tehdy žalovaný s krajským soudem a Nejvyšším správním soudem posoudili.* Je to mimo předmět věci, jak jej vymezuje § 11a odst. 1 zákona o azylu. V neposlední řadě je nutné v souvislosti se situací v zemi původu žalobce zopakovat, že podle § 10a odst. 2 zákona o azylu platí, že se *v případě nepřijatelnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.*
24. Opakovaná žádost žalobce o mezinárodní ochranu proto nesplnila podmínky své přijatelnosti, protože žalobce neuvedl (ani se neobjevily) nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení, a současně by svědčily o tom, že by mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona.
25. Lze uzavřít, že žalovaný postupoval správně, pokud skutečnosti, které žalobce uváděl v novém řízení, nepovažoval za důvod pro nové meritorní posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Tyto skutečnosti nesplňují podmínky plynoucí z § 11a odst. 1 zákona o azylu. Rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřijatelnost opakované žádosti proto odpovídá zákonu.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

26. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno 13. července 2022

Martin Kopa, v. r.
samosoudce